

Predplata u Šibeniku:
Po jedini broj stoji 4 para
Na kuce 6 para
Predplata van Šibenika:
na godinu 8 Kr.
na pô godine 4 Kr.

Vlastnik,
izdavatelj i odgovorni urednik:
VLADIMIR KULIĆ.

HRVATSKA RIEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Šibenik, 13. svibnja.

Cielo naše dosadašnje pisanje moglo je svakoga uvjeriti, da mi ne krije istinu, jer vrlo dobro znamo, da naša otvorena borba može bit koristna i uspešna samo pomoć istine, bilo u občim našim pitanjima, bilo u pitanjima mjestne naravi.

Pa pošto smo se stavili u službu istine, ne može nam bit ravno, ako nam itko predbac, da se našeg zadataka ne držimo, pa bilo to i splitsko „Jedinstvo“.

Ne znamo koja svrha vodi taj list, kad se onako o nas zadjeva. Ili je to plod zlobe, ili gluposti. Drugče ne bismo znali protumačiti njegovo pisanje. Jer kako je onda, da nas ne može razumjeti?

Nego prije svega, da ga zapitamo: zna li „Jedinstvo“ koga uzmije u zaštitu, koga branii? Ako ne zna, da ga za čas poslužimo.

Ljudi, koji se njemu utiču, mare za slogu u Šibeniku, koliko za lanjski snieg. Sloga im je samo izlika. Oni bi hteli po što po to dočepat se opet občinskim stolicama, jer im je dodijalo ne biti na njima. Inače kako da ih shvatimo? Uz njih sloga šibenskih Hrvata morala bi propasti, bez njih jedino može da obstoji.

I zbilja sloga narodnjaka i pravaš danas obstoji i krije se upravstoga, što su ljudi, koje „Jedinstvo“ uzmile u obranu, izključeni iz čvrste falange šibenskih Hrvata. A jer pravaš i poštenu narodnjaci hoće da ta sloga uztraje, ne će nikako da medju se prime elemente, koji bi toj slozi samo na propast bili.

Mi se vrlo dobro spominjemo, kako je „Jedinstvo“ lani u ovo doba pisalo o pok. Šupuku, kako ga je slavilo radi toga, što je u Šibeniku okupio narod oko hrvatske zastave.

Šupuk je bio jedan od prvaka u narodnoj stranci, moćan i uprivan, pa je, kako rekoso u našem prošlom uvodnom članku, u Šibeniku

ostvario slogu narodnjaka i pravaša. Disidenti te sloge *danas* su tamani ljudi, koje „Jedinstvo“ zakriljuje.

Vidi li sada, koju liepu figuru čini dođečerašnji organ nar. stranke, kad tiska onakove neistine i nezgrapnosti?

I za to smo mi uvek tvrdili i tvrdimo, da smo za slogu najvrjednijih. Ne možemo pojmit iskrenog slogu s ljudima, koji su se iznevjerili svome pravku. Kad se njemu iznevjeriš, kako da se ne iznevjeri sutra svakome drugome?

Ovdje bismo mogli završiti, ali na popunu slike još ćemo koju.

„Jedinstvo“ pita, da li pripadamo „hrvatskoj stranci“ dosljedno, da li se pokoravamo dišiplini stranke. U istinu to pitanje „Jedinstvo“ ne upravlja nama, nego stanovitim osobama, koje su tri u oku njegovim miljenicima, ali je očito, da nišani i na nas. Mi smo već predtečno na to pitanje jasno odgovorili, kad smo rekli, da pitanje fuzije hrvatskih naših stranaka nije za nas ništa novo, da smo mi u Šibeniku proveli fuziju još onda, kad naši zastupnici nisu o njoj ni sanjali.

Prema tome je očito, da se nalazimo složni uz hrvatsku stranku, sigurni, da ona ne će nikad ništa počiniti, što bi se kosilo s onom narodnom politikom, o kojoj smo pisali na prvom mjestu našeg prvog broja, i da će imat uvek pred očima samo narodno dobro.

Od ljudi, kojima je „Jedinstvo“ uporište, ne nadamo se dobru, nit oni mogu govoriti u ime hrvatske stranke u Šibeniku, kao ni „Jedinstvo“, jer ono nije organ te stranke.

Vara se dakle „Jedinstvo“, kad veli, da je prema tome slobodno svakoj stranci kandidovati za občinske izbore svoje ljude. To je nesmisao. Složnim Hrvatima u Šibeniku naprotiv biti, će najpreča dužnost složno i sporazumno kandidirati takove ljudje, i to ljude, koji će moći jamčiti svojim glasom, svojim marom

i svojom nesebičnosću, da će poraditi zbilja za ekonomsko dobro občine, za sve to veći razvitak hrvatske svijesti u narodu i za obranu narodnih i mjestnih pravica i interesa.

U ostalom ovo je, po našem mnjenju, pitanje, koje inače ne bi spadalo amo. O tome će, kako rekoso u posljednjem broju, suditi narod na izborima.

Krupna je međutim laž, da Šibenski složni Hrvati ne će sloge nis onima, koji su i do sada na občini vršili častno i pošteno povjerenje im dužnosti. S takovim će složni Hrvati biti uvek podpuno skupa, a nama je milo, što je „Jedinstvo“ tim riećima i nehote potvrdilo istinu, da je na občini bilo i onih, koji nisu častno i pošteno vršili svoje dužnosti.

„Hrvatska Rieč“ nije još nikoga uvredila, niti će ikad. Lako je što takova užvrditi, nō neka „Jedinstvo“ izvoli navesti rieći i stavke — ali ne izvrćući — kojima smo to učinili, kako ono tvrdi.

„Jedinstvo“ brka pojam poštjenja sa pojmom administrativne sposobnosti, pa da navrati vodu na svoj mlin, u nestaći jačih razloga, obara se na ovdešnje občinske činovnike. Što ga oni tu ulaze? Oni su činovnici i nista drugo.

Nego, na koncu konca, nama je skroz začudno, dapače neshvatljivo, čemu ti ljudi mole i zaklinju, te se dodjele do sluge. Jesu li oni svjestni, da su jaki, toliko jaki, te mogu odlučiti u izborima? Ako jesu, čemu onda traže, da ih složni Šibenski Hrvati prime u svoje kolo, kad ih oni nipošto ne će? A ne će ih za to, jer oni do sluge puno drže i jer znaju, da bi pristupom tih ljudi sluge odmah nestalo.

Mi dakle ne natežemo odviše žice. Stvari tako stoje i ne dadu se promjeniti ni pisanjem u „Jedinstvu“, ni deputacijama, ni moljkanjem, ni zapredanjem, a još manje pak prieđnjama nekakove „vruće krvi“. U Šibeniku ima dosta vode.

Pisma i predplate šalju se uredništvu. — Nefrankirana se pisma ne primaju. Rukopisi se ne traže. — Glasili se tiskaju po 20 para, priobčena, zahvale, itd. po 40 para redak ili po pogodbi.

Tiskarnia
Ivan Staglinatz
Trg Sv. Ivana.

U ostalome to pominjanje *vruće krvi*, u obće se tumači kao zlobni nagovor, kao nekakvo urcikanje, ne bi li se medju disidentima našao napokon čovjek-junačina, da izvede zar kakovo vitežtvo u novoj „Zlatarević-edikciji!“.

Ovako pišu ljudi, koji valjda računaju, da bi se medju njima mogao naći takav moralni velikani, i ljudi — *nota bene* — koji ujedno vapiju — iskreno vapiju — za sloganom!!

Cijenimo, da će nas „Jedinstvo“ biti napokon dobro shvatilo. Ako neće da nas shvati, a ono neka zna, da, služeći ovdešnjim ljudima, kojima je do sad služilo, radi samo proti pravoj slozi, uglavljenoj ovđe još pod blagopok. vit. Šupukom.

Obča skupština ribarskog društva.

Kako smo javili u 2. broju našeg lista, obča skupština „Austrijanskog ribarskog društva“ držala se je dana 30. pr. mj. u Trstu.

Iz izvještaja razabire se, da uprava sve to bolje nastoji udovoljiti pravednim zahtjevima iznešenim putem hrvatske stampe. Društvo broji ukupno 589 članova, a od tih je u Trstu i okolicu 157, u Gorici 21, u Istru 141, u Dalmaciji 183, u Hrvatskom primorju 4, van države 6, a činovnika i časnika ratne mornarice 77. Po svemu ovome naši Dalmatinski ribari su najbolje zastupani, a ipak u upravi su samo dva člana iz Dalmacije.

Društvo su dužni ribari sa bezkamatnim zajmom Trsta i okoline 48048.38 K. Gorice 5919.14 K, Istra 29795.59 K, a oni Dalmacije 44894.96 K, t. j. ukupno 128.658.07 K. Od ove svete tekom godine ribari su povratili 78777.22 K, a po tome je ostalo još na dugu kod ribara 49880.83 K. Po ovom se vidi, da je za siromašna ribara ova institucija prava providnost božja, te je uprav žaliti, da vlada većom subvencijom ne dolazi u pomoć družtvu. Pošto nam prostorista ne dopušta, da se potanje pozabavimo radom družtva, to ćemo sami napo-

IZ JAPANSKOG SVIETA

Japanske zgrade može sunce da površ dan obasjava, lako se vjetre, a uz to svaka porodica imade i svoju jednokatnu kućicu sa 4 do 5 soba. Nu te vedre i zdrave kućice lako planu i izgore sve do temelja. Tek to ne smeta Japancu, da se za požaru ne bi prošteo izpred kuće, koju upravo prožire plamen! Znade on dobro, da čuštvu druževne zajednice ne pušta e bi propao. Umah će dotrčati rođaci i prijatelji i donuci namještaj i gradju, pak neće proći dugo, a na garištu podignut će se nova kućica. A. japska kuća pravi se onako, da pojedini stanari mogu, kad sele, prenjeti pojedine joj dielove. Gaziđno je tek zemljiste i vanjske strane kuće; prozori, vrata, pod — sve to pridala stanaru, koji to sobom dalje vuče. Unutrašnjost kuće razstavljaju pokretnе pregrade; kad utreba, uklone se takovi paraventi i onda ciela kuća

budne kô jedna soba. Uz svaku kućicu imade bašća. Japanac voli da mu je u kući što više nezakrivena prostora, pak se za to stolovi i stolice, kad više ne trebaju, slažu uza-zid na posebne police, neki ne bi smetale.

Japanke se kupaju svakidan, nu kose Peru veoma rijedko. Bit će zbog tega, što ih pletu tako vještački, da im se neće kvariti tog umjetničkog posla. Japanac se rado kupu u veoma vrućoj vodi; kupka mora da je ugrijana do 40° R. Japanska vlada izdala je god. 1872. zakon, kojim zabranjuje tako vruća kuću, nu sa taj zakon slabu tko i mari. Pošto je loženje u zasebnim kupkama veoma skupo, kupa se neimajući svjet u zajedničkim plivalištima, pak nije neobično, da se mužkarci i žene tamo zajedno nadju.

Kuhinjski i stolni pribor veoma je skroman; za te potrebe dostaju Japancu: metalna posuda za čaj, dvanaest malih

zjdilica, šest malih stolica, nekoliko noževa, obrusci od papira, zdjela za pirinč, dva do tri lonca i nekoliko štapića unijesto vilica i noževa. Ručak se umosi odjedanput na malim stolićima; pred svakog gostu meće se po jedan stolić. U jelu je Japanac veoma jednostavan. Malo pirinča, malo komadića ribe, dvije tri konserve i nešto voća — i eto mu ručka. Meso, mlijeko i jaja iznose se poredje. Najradje jede se riba, pa i druga morska fauna; sve se to jede u medeni kus, makar već i sagnjilo. Kuhači i kuhanice boje sve, što se iznosi na stol, tako da kadikad n. pr. jaje bude kô naranča il jabuka. Ako se uvaže nebrojene male zdjelice — naravno pri kakvoj gospodskoj časti — onda se doista može govoriti i o kuhinjskoj umjetnosti u Japanu.

Isto je tako jednostavnina i moda. Ženske oprave ne iztiču se fašonom, već kvalitetom. Narod se kadrada i tetovira, s razloga da se tim poljepšaje.

Spram ovoga je prirodno, da u Japanu nema mnogo siromaha. Oni prosijaci, što ih čovjek sreća po cestama, nisu nô varalice. Osiromaši li Japanac, naći će uvek gdje da se sklone, u rodjaka i prijatelja. Žaliloz, što civilizacija ukida i taj liepi starinski običaj.

Sedmicih praznika, kô što su u nas nedjele il drugi blagdani, nema u Japanu. Oni rade neprekidno cieli mjesec dana. Svakim grad slavi svoje posebne sjećanosti, koje se obdržavaju veoma sjajno. Svega imade u japanskom blagdanskom kalendaru 38 takovih praznika. Velike svećanosti jesu prvi dan prvog mjeseca, drugi dan drugog mjeseca, treći dan trećeg mjeseca i t. d.

Pozoriste je u Japanu veoma popularan zavod. Većina dramatskih komada jeste iz historije, gdje se slave junaci. Nu u novije doba ušli su u Japan i evropski komadi.

(Slijedi.)

menuti, da se družstvo ostavi gojenja kame-nica po Istri, jer se je petnaestogodišnjim gojenjem dokazalo, da samo ne uspijevaju, kako bi imale, a u naknadu nek gojenje proširi na Dalmaciju, i nek se većim m-a-rom zauzme oko gojenja jastoga i lopova.

Zeliti je, da se što prije podigne tvarnica mreža, jer naše ribare velika carina na tegu ubija, kao i to, da bi družstvo unapred dalo ribarima mjesto novca mreže i ne ribarske sprave po njihovoj najnižoj ceni, budući su naši ribari više putne glede mreža prevareni, a glede sprava svakojako izvarani. Pri koncu ovog kratkog izvještaja napomenuti nam je, da je g. 1903 bilo na Jadranu morn ukupno 1460 ribara sa 4036 ladja, a od ovih odpada na samu Dalmaciju 2360 ladja sa 9154 ribara. Uzmemo li, da je prirast brodova u srednju za brodove 43,3%, a za ribare 47,8%, to čemo na koncu god. 1909, imati na Jadranu 5121 ribarsku ladju sa 18884 ribara. Uzme li se, da službenoj statistici izbjegne upis brodova, a k tome da se za ribanje rabe i brodovi upisani kao za domaću porabu, to možemo sa stalnošću računati, da na Jadranu (priključiv Hrvatsko primorje) ribari sada 5045 brodova sa 18258 ljudi, a da će ovaj broj na koncu g. 1909 biti od 6401 broda sa 23605 ribara. Uzme li se da je svaki drugi ribar oženjen, to onda 11802 obitelji živi ribarenjem.

Osim naših ribara ima na Jadranu 1220 čeozata sa 300 brodova. Iz svega ovoga dade se razabrati, da je naše more odveć izrabljeno i da bi ovo moglo urođiti jednoću kobnim posljedicama, čemu bi pozvane vlasti imale posvetiti osobitu brigu.

NA ODGOVOR.

Nazad dana pisače mi otvoreno pi-samo učitelj Šarić i drugovi sa podpisom. Ja sam istim sa podpisom odgovorio. Odgovor na moje pismo dobio sam ne više sa podpisom, već me sad napadaju iz busije bezimeni „Kremenjaci“, kudeći da jedan načelnik, onako odgovara i podpisuje pismo, koje izazivlju! Ustadoše na obranu učitelja Šarića i dr. ne bi li kako oborili moje tvrdnje.

Ako je tko imao da odgovara na moje pismo, to su bili Šarić i dr. te ne razumijem, što ga ulaze bezimeni sebe-zvani „Kremenjaci“. Čudnih li „Kremenjaka“, koji se kriju.

Bezimeni dopisnici u Morpurgovu „Jedinstvu“ pozivaju me kao načelniku, da kažem gdje su novci.

Jam i na to u 5. broju ovog lista odgovorio sa podpisom i to baš kao načelnik, navodeći tačno brojke!

Sad mi opet bezimeni „Kremenjaci“ poručuju: da ja uzmiem i da je moj odgovor nejasan i prepanut i da sumnjam u moje tvrdnje.

Ne odgovaram bezimenim dopisnim radi njih, već radi stvari.

Tko podpiše taj sigurno ne uz-mije, a uzmakli su sapo oni, koji sada potajno napadaju.

Moj odgovor je bio jasan, te potvrđujem sve ono, što sam u istome navelo.

Ako tko želi znati koliko se utjerao od obrtnih firma preko proračuna, nek se obrate na c. k. porezni ured, od kojeg neka se u isto doba obavesti koliko je bilo poreznih odbitaka i zaostata od proračuna 1903. i 1904.

Tada će se uveriti, da su porezni odbitci i zaostata daleko nadmašili utjera-ne prize obrtnih firma.

C. K. Poreznom uredu vjerovati će, jer da je navadim brojke, opet bi bezimeni dopisnici izišli na javnost s izlikom, da sumnjuju u moje tvrdnje.

Kako se je na obćini upravljalo, najbolji je dokaz, što je poslije toliko decenija bio smišlen obćinski prijez za 50%; a javne radnje u Šibeniku i okoliči kažu, gdje su novci.

Za ove činjenice mogu se obavestiti i kod ove obćine i kod Žemalj. Odbora, pa i kod c. k. Poglavarstva u Šibeniku i kod Namjestaštva u Zadru.

MARKO STOJIĆ
Načelnik.

Naše parobrodarske sveze.

Ovih se dana vode kod ministarstva trgovine pregovori vrhu ugovora parobrodarskog društva Lloyda i dalmatinskih parobrodarskih društava. Svrha tog ugovora poznata je: naša domaća družtva pridržavaju sebi obalnu plovitvu, dočim bi Lloyd sudjelovao su tri same brze pruge.

Po odnosnoj osnovi jedna sama od tih pruga ticala bi luku Šibenku.

To je za Šibenik vrlo neznamna koncesija, i mi moramo sa svim silam nastojati, da sve brze pruge uvrste Šibenik u svoj plovitveni red. >

Ako igda, to je dan dana vrijeme dragocjeno blago, osobito pak za ljude od posla, trgovce, industrijače itd. Neštasticom brzih običila kod nas u Šibeniku nije ni pomisliti, da će naša industrija i trgovina igda moći procvesti.

Gubitak vremena skopljan sa tako otgođenim pristupom odvraća naravno svjet od Šibenika. Nu to nije jedina šteta. Druga šteta ne manja sastoji se u tome, što putujući svjet nije nikako u mogućnosti, da vidi Šibenik, da oceni zgodnost njegova položaja, da uvidi sve obstojeće pogodnosti za razvitak trgovine i industrije, i da uoči današnji napredak našega grada, napredak, o kojem su i naši i strani stručnjaci uvjereni, da prestati neće.

Kad se brzi parobrodi, na kojim putuju mnogostran učenog svjeta, ne sručaju u našu luku, vidimo već po izkustvu, da malo koji putnik običini parobrodima ili preko Šplite dolazi u naš grad. Da se na što takova odluci, valja da ga baš sili posao, ili čeznucne da vidi glasoviti vodopad Krke.

Mora da nas zbilja u srcu zaboli, kad promislimo, kako se s našim gradom postupa sa jedinim gradom, gdje se je stala razvijati kod nas tvorničarska industrija, dočim su drugi gradovi, daleko manje važnosti, počasni mnogobrojnim brzim parobrodarskim svezam.

Ne možemo podleći u pravednoj borbi, da postignemo i mi nužne nam parobrodarske sveze, jer je naš zahtjev opravдан obzirno na promet i na broj putanča od blizu 12,000 duša.

Kod ministarstva trgovine u Beču vode se dakele pregovori parobrodarskih društava Lloyda i naših sa vladom vrhu *osnove* odnosnog ugovora; dočim što se tive pruge i plovitvenog reda, bit će saslušane zanimane obćine i trgovacke komore, na kojima je red da paze na vlastite interese.

Gled Šibenika bi - ne znamo s koje strane - potaknuta ideja, da bi preze pruge neizravno spojene sa Šibenikom, nam i sredstvom manjih parobrodi, koji bi iz Zadra ukracili putnike, poštu i drugo iz brzih parobroda, te bezodvlačno krenuli u Šibenik.

Nu, svak će razumjeti, da time nije nipošto doskočeno našim potrebama, niti je uklonjena šteta, koju sada trpić. I tada ne će prisjetiti Šibeniku već jedino onaj, koji je baš usilovan da dodje, a taj pak ne će se sijegurno izložiti neugodnom putovanju na manjim parobrodim, te će se radje sručati u Šibenik na isti način, kako je da sada bivalo. Odnosno poduzeće imat će da se potuži, što mu se pruga ne izplaćuje, i to će stalno sluziti kao daljnji razlog, da brze pruge mijomdu i dalje našu luku za dug niz godina.

Naš zahtjev ima biti taj, da sve brze pruge imaju ticati našu luku. Ako se tomu pravednom zahtjevu ne bi uđo-voljio, valja da se c. k. Šibenik spravi na očajnu borbu proti ljudima i sustavu, koji po što po to hoće da nam štetuju. Mi moramo u tom slučaju svi složno, jer se radi o interesu i o budućnosti našega grada, boykotirati toliko društva Lloyda, koliko neka naša parobrodarska

družtva, i to ne samo glede izvoza, nego u koliko je god moguće i glede uvoza. To nam ne će biti sjegurno težko izvesti. Bit će nužno latit se tako skrajnih sredstava, jer će stanovita gospoda samo na taj način uvidjeti i po izkustvu razumjeti, da nije lasno igrati se sa interesom i budućnosti našeg Šibenika. D.

DOMAČE VIESTI

Jubilej 25. godišnjice biskupovanja presvetlog gosp. o. Paškala Buconjića, biskupa u Mostaru, sudeći po svim prema, proslavit će se baš dobrojno, kako i zaslužuje taj pravilni pastir svoga stada, taj rodoljub žarki, koji je toliko u toga uradio za dobro ciele kršćane Hercegovine. Već je izrađen raspored svećanstva, a ustanovljen je i narocić odbor pod predsjedništvom mostarskog nadžupnika velež. gosp. fra Ambre Miletića, koji će predstaviti svečanu proslavu. Po rasporedu proslava bi imala biti na 16. 17. o. m. u ovi i na imandat presvetilog svećara, ali kako dozajemo, morat će se sve odesediti za koji dan, naime da povratka biskupa iz Rima, kamo da na sastanak svih hrvatskih biskupa. Po tome će proslava slediti po svoj prilici nekad pri koncu ovog mjeseca.

I Šibenik, već unaprijed želeć, da ta proslava izpane što veličanstvenija, čestita presvetilju biskupu Buconjiću, zaslužno me hrvatskom sinu, na rdečoj slavi, a ujedno čestita i dičnom franjevačkom redu, kojem je Buconjić na osobitu diku. Živio presvetili biskup o. Paskal Buconjić!

Žrtva svog zvanja. Jučer u 7 sati u jučru izputu svoju plemenitu dušu u najlepšoj muževnoj dobi, u 46. godini, Ladislav vit. pl. Paitoni, pokrajinski sudbeni savjetnik.

Glas o smrti njegovoj duboko je potresao cijelim gradjanstvom. Tek pred malo dana došao je ovđje, da kao zamenjak predsjednički poroti. Dva puta je predsjedao zdušno, pa eto - uslijed velike sparne u tjesnoj, zadušitoj dvorani za razprave - uhvatiti težku upalu pluća, i u samih sedam dana podlegne krutoj bolesti.

Si odlične hrvatske plemićke obitelji iz Trogira, osjećao je uvek hrvatski i hrvatski odgoju djecu svoju. Kao sudija bijaše uvek skroz pravedan, kao pravnik vrlo uvažen, a kao društveni čovjek uvek svrgnje objubljen.

Pred kakovih šestnaest godina bio je za neko vreme i ovđje u Šibeniku sudbenim pristavom. Više godina bio je državni odvjetnikom u Splitu, a u zadnje doba pokrajinskim savjetnikom u Zadru. Biješao je uženjen od čestite hrvatske kuće Buzolić, koja nam dade nezaboravnog pjesnika Don Stiepa.

Pred kakovih šestnaest godina bio je za neko vreme i ovđje u Šibeniku sudbenim pristavom. Više godina bio je državni odvjetnikom u Splitu, a u zadnje doba pokrajinskim savjetnikom u Zadru. Biješao je uženjen od čestite hrvatske kuće Buzolić, koja nam dade nezaboravnog pjesnika Don Stiepa.

Učvijenjio supruži, djeci i rodbini naše najiskrenje saučeće, a pokojnoime bila laka hrvatska zemlja!

Mrtvi ostanci pokojnika bit će sutra u jutro odpratići do parobroda, kojim će krenuti u Zadar, gdje će slediti sprovod.

Naš zastupnik Dr. Dulibilj prikazao je na 10. o. m. interpelaciju na ministra finansije, gledje uporabe tiskanica platežnih listova, uvedenih našrom 14/12. 1904. br. 166 L. D. Z., samo na talijanskim ili čak njemačkim jeziku, te tražio da se takove tiskanice ka protuzakonite odmah uklone, i da se uvedu nove makale sa dvojezičnim hrvatskim i talijanskim tekstom.

Porota. Dne 10. tek. mjes. bila je razprava proti Antici Lassan pk. Ive iz Vodica radi zločina pokušana umorstvo. Mlada i prilično liepa djevojka ljubovala je sa Grgom Čižinom Šainom Enrikovim iz Vodica, ali proti volji njegovih roditelja. Kad im nikako nije uspjelo skloniti roditelje, uskoro i ljubavnicu bunju, gdje sproveđe idilično 8. dana ljubavi, ali kad je studen udarila i glad počeo moriti, te se od same ljubavni ne dalo živjeti, siđoše u selo u stan nekog njegovog prijatelja. Kad je minulo doba medenih dana, dosadi Paulin takovo životanje i ostavi sirotu Virginiju bez časti i zaštite... A ona izpaljila u njega tri bittice iz samokresa, ozlevlja ga samo lagano, jer je pucala iz neposredne blizine. Potrobitci su ju riešili, što nije moglo biti zašto ni državnom odvjetniku.

Predsjedao je g. predsjednik pl. Grisogono, uvestovavše kao sudci g. g. Boković i D. Dubović. Tužio je D. Alačević, a branio D. Pini.

Fra Grgo Martić. Pobiljevao je, ležao logom nekoliko vremena, pa se oporavio starac dični. Svi mu se veselili. Sad odjednom opet stižu žalostne vesti o zdravlju ljubljennog našeg Radovana, i rekli bi, da će nam prestat kucati ono veliko srce, iz koje se izvili toliki divni stihovi, iz kojega se razasulo narodom najljepše biserje njegove nemadrilljive poezije. Dao Bog, pa nam fra Grgo i ovog puta odhrva!

Odlična osoba iz Splita šalje nam ove redke: Silno se ovđje zamjerava, najgori utisak pravi svima onima, koji i najmanje poznaju Šibenske prilike, što „Jedinstvo“ onako strastveno i tendencijozno napada na složne narodnjake i pravaše, koji častno upravljaju tom obalom, a sva kopljia lomi, da uvezliči i prikaže narodnim uzorima one, koji su mnogo u čem ogorčili zadnje dane istog blagopokojnog viteza Šupuka, kao na hvali tolikih privilegija od njega primljenih. Ali izvrstno splićani karakterišu ovu Stražičeve piskaranje: „Vaja, vele oni, Antonija kumpatin, jer je njegov list „organ i za interesu — njegova žepa!“

Kako lije spilicani pogadjaju glavu Stražičevu manu!!!

Deputacija, koja je bila kod D. ra. Dulibilja, čudi se u „Jedinstvu“, što nije dobila od njega nikakva odgovora, i što je on odputovao u Beč prije nego li joj se odzvao.

Mi se naprotiv ne čudimo ni malo, dapaće mislimo, da nije dobila odgovora za to, što je odvise nadušo na sebi progovorila u tobožnjoj brzjavci, upravljenoj „Jedinstvom“.

Onom brzjavkom deputacija je već postigla svoju svrhu, njezina misija je tim već prestala, pa što da još čeka?

Za ribarski kongres. G. Z. Bjelovarčić, u Tročanskom Lloydu piše, kako bi bilo nužno, da se na ribarskom kongresu u Beču nadje što više sinova Dalmacije i u tu svrhu predlaže, da se sazovi skupštine i izaberu delegati. Mi se podpuno slažemo s njime, jer nije lepo da drugi kroje zakone za nas.

„Dan“ u posljednom broju donosi dopis iz Šibenika, u kojem su živo i istinito očitane stražničke prilike u našem gradu. Upozorjujmo čitaoca na taj dopis, a one, kojih se tiče, ponukujemo da dobro razmisljaju o njegovu sadržaju.

Iz Murteria nam piše, da se je dne 9. o. m. u 4 sata po podne usidrio pred onom lukom talijanski ratni brod na tri jarbola. Opazio se, kako krstari luka, pa je to svakoga začudilo, jer je bilo prilično lepo vrieme — mali juzinac — tako, da su i najmanje ladice mogle lako jedriti. U večer istog dana Murterinjanji javili taj slučaj zapovjedniču oružničke postaje a Tisnom.

Preko noći je parobrod izčeznuo.

Ovom prilikom Murterinjanji još jednom upozornjuju vladu, kako nemaju brzojava, što su ga već više puti zapitali.

Iz Šepurina nam piše, da su bi

ondje dne 8. o. m. na večer neki članovi Vodičkog tamburaškog zboru, te da su u ugodenom društvu proveli neko vrieme, odjevavši liep niz domoljubnih pjesama. Šepurinjanji žele, da ih se Vodički tamburaši česče sjete.

Bilo bi povoljno, kad bi oni sami ustrojili tamburaški zbor, pa i hrvatsku čitaonicu. Do koga je, nek se makne.

Bijelič Božo s Bribirskih Mostina zakrenuo vratom ženi ko kokoši, koja nakon malo izdahnula. Uzrok ljubomornost.

Našem izvještitelju izmakla se pogreška, pa ne spomenu, da su zadužni na blagop. Strossmayer prisutstvovali i naši vatrogasci korporativno, što ovim izpravljamo i hvalimo njihovo prisutstvo.

Naše Brzjavke.

BEČ, 12. U parlamentu glasovana carinska tarifa. Danas će možda slediti zaključak zasjedanja.

BUDAPEST, 12. Tisza danas opet kani prikazati dimisije. Težko je pitanje, tko da ga nasledi, jer se radi o neodvisnosti Ugarske.

LONDON, 12. Jučer se objesio ovđje poklisan korejanski.

RIM, 13. U talijanskoj komori Tittoni spominje vojničku izdaju, koja je smjerala na prevaru. Veli, da je trojni savez oslobođio Italiju od velikih troškova, i da Austrija s Italijom radi sporazuma na Balkan, a do-govorno s Njemačkom.

PETROGRAD, 13. U subotu su kod Jenčengi Japanci izgubili 50 ljudi.